

Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelma

Rysslandsprogram för konst och kultur

Russia programme in art and culture

Программа сотрудничества с Россией в области искусства и культуры

Opetusministeriön julkaisuja 2005:29

Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelma

Rysslandsprogram för konst och kultur

**Программа сотрудничества с Россией
в области искусства и культуры**

Russia programme in art and culture

Opetusministeriön julkaisuja 2005:29

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Opetusministeriö / Undervisningsministeriet
Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osasto /
Kultur-, idrotts- och ungdomspolitiska avdelningen
PL / PB 29, 00023 Valtioneuvosto / Statsrådet
<http://www.minedu.fi>
<http://www.minedu.fi/julkaisut/index.fi>

Julkaisun tilaukset opetusministeriöstä puh. / Publikationen kan beställas från
undervisningsministeriet, tfn 09 - 160 77358.

Kansikuva / Omslagsbild: Erja Kankala
Taitto / Ombrytning: Erja Kankala
Yliopistopaino / Universitetstryckeriet 2005

ISBN 952-442-949-7 (nid.)

ISBN 952-442-950-0 (pdf)

ISSN 1458-8110

Opetusministeriön julkaisuja / Undervisningsministeriets publikationer 2005:29

Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelma

Sisältö

1	Johdanto	5
2	Taiteen ja kulttuurin Venäjä-yhteistyön painopisteet ja tavoitteet	6
3	Taiteen ja kulttuurin Venäjä-yhteistyön toimintaedellytysten parantaminen	8
3.1	Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumi-toiminnan kehittäminen	8
3.2	Suomen ja Venäjän kulttuurisektoreiden yhteistyön kehittäminen sopimus pohjaisena	8
3.3	Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin kehittäminen	9
3.4	Suomen Pietarin Instituutti	9
3.5	Suomen Sukukansaohjelma	9
3.6	Suomi-Venäjä-Seura	9
3.7	Suomen lähialueyhteistyöstrategian hyödyntäminen	10
3.8	Venäjän kielen osaamisen turvaaminen opetusministeriössä	10
4	Taidetta ja kulttuuria koskevan Venäjä-yhteistyön rahoitus	11
5	Seuranta	12

Rysslandsprogram för konst och kultur

Innehåll

1	Inledning	14
2	Tyngdpunkter och mål i Rysslands-samarbetet kring konst och kultur	15
3	Åtgärder för bättre verksamhetsvillkor för Rysslandssamarbetet kring konst och kultur	17
3.1	Utveckling av Finsk-ryska kulturforumet	17
3.2	Avtalsbaserad utveckling av samarbetet mellan den finska och ryska kultursektorn	17
3.3	Utveckling av Institutet för Ryssland och Östeuropa	18
3.4	Finlands institut i S:t Petersburg	18
3.5	Finlands frändefolksprogram	18
3.6	Samfundet Finland-Ryssland	18
3.7	Tillgodogörande av Finlands strategi för närområdessamarbete	19
3.8	Säkerställande av kunskaperna i ryska vid undervisningsministeriet	19
4	Finansiering av Rysslandssamarbetet kring konst och kultur	20
5	Uppföljning	21

Программа сотрудничества с Россией в области искусства и культуры

Содержание

1	Введение	24
2	Основные направления и цели сотрудничества с Россией в области искусства и культуры	25
3	Улучшение предпосылок сотрудничества с Россией в области искусства и культуры	27
3.1	Развитие деятельности Российско-Финляндского культурного форума	27
3.2	Развитие договорного сотрудничества между различными секторами культуры Финляндии и России	27
3.3	Развитие Института России и Восточной Европы	28
3.4	Институт Финляндии в Санкт-Петербурге	28
3.5	Финляндская программа поддержки культур финно-угорских народов России	29
3.6	Общество “Финляндия-Россия”	29
3.7	Использование стратегии сотрудничества Финляндии с сопредельными регионами	29
3.8	Поддержка уровня владения русским языком сотрудников Министерства	30
4	Финансирование сотрудничества с Россией в области искусства и культуры	31
5	Наблюдения по осуществлению программы	32

Russia programme in art and culture

Content

1	Introduction	34
2	Priorities and objectives in art and cultural cooperation with Russia	35
3	Enhancing of favourable conditions for art and cultural cooperation with Russia	37
3.1	Development of Finnish-Russian Cultural Forum activities	37
3.2	Contractual development of cooperation between the Finnish and Russian cultural sectors	37
3.3	Development of the Finnish Institute for Russian and East European Studies	38
3.4	Finnish Institute at St Petersburg	38
3.5	Kindred Nations Programme	38
3.6	Finland-Russia Society	38
3.7	Utilisation of Finland's strategy for cooperation with neighbouring area cooperation	39
3.8	Proficiency in Russian at the Ministry of Education	39
4	Funding of art and cultural cooperation with Russia	40
5	Monitoring	41

1 Johdanto

Pääministeri Matti Vanhasen hallituksen ohjelman mukaisesti hallitus jatkaa Suomen ja Venäjän välisten hyvien suhteiden kehittämistä ja vaikuttaa aktiivisesti EU:n ja Venäjän suhteiden sisältöön. Venäjä-yhteistyö on yksi opetusministeriön painoalueista, ja sitä koskevia tavoitteita on kirjattu Opetusministeriön strategiaan 2015. Osana strategiatyötään opetusministeriö on laatinut erillisen Venäjä-strategian "Suomi, Venäjä ja kansainvälinen yhteistyö".

Opetusministeriö toteaa Venäjä-strategiassaan, että kulttuurialalla Suomen ja Venäjän välisessä yhteistyössä on ajankohtaista kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön säilyttämiseen sekä kulttuuriteollisuuden ja kulttuurimatkailun kehittämiseen painottuva toiminta. Sen edistämiseksi tulee valmistella "kulttuuri- ja taidealan toiminnan ohjelma Venäjä-yhteistyöhön".

Opetusministeriön virkamiestyöryhmä on kulttuuriministeri Tanja Karpelan toimeksiannosta valmistellut ministeriön Venäjä-strategian nojalla tämän taiteen ja kulttuurin hallinnonalan Venäjä-ohjelman, jonka opetusministeriö on hyväksynyt 2.8.2005.

Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelman laadinnassa on otettu huomioon Suomen ja Venäjän kahdenvälisen yhteistyön kehittämistarpeet, tehty Suomen näkökulmasta ehdotuksia Euroopan unionin ja Venäjän välisen yhteistyön kehittämiseksi sekä Barentsin euro-arktisen alueen, Arktisen alueen ja Itämeren alueen alueellisten yhteistyöelinten kulttuuritoiminnan edistämiseksi tavoitteena pohjoisen kulttuurisen kumppanuuden vahvistaminen.

2 Taiteen ja kulttuurin Venäjä-yhteistyön painopisteet ja tavoitteet

*Opetusministeriön taiteen ja kulttuurin
Venäjä-ohjelman
painopisteet ja tavoitteet tähtäävät
kulttuuriyhteistyön edellytysten parantamiseen, ja
se rohkaisee toimijoita kehittämään
suoraa kanssakäymistä
kahdenvälisessä ja monenkeskisessä
toimintaympäristössä.*

Painopisteet ovat:

1. Toimijoiden välisen suoran keskinäisen yhteistyön edellytysten ja yhteistyöverkostojen kehittäminen tavoitteena taiteen ja kulttuurin korkea laatu ja kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen.
2. Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumi-toiminnan kehittäminen ja uudistaminen vuonna 2004 toteutetun arvioinnin tuloksia hyödyntäen.
3. Olemassa olevien Venäjä-yhteistyön kannalta tärkeiden toimintamuotojen ja instituutioiden tuloksellisuuden arviointi ja kehittäminen.
4. Monenkeskisen yhteistyön painopisteenä on Euroopan unionin ja Venäjän välinen kumppanuuspolitiikka ja aktiivinen vaikuttaminen Euroopan unionin ja Venäjän federaation välillä Moskovan huippukokouksessa 10.5.2005 hyväksytyjen neljän yhteisen alueen tiekarttojen kulttuuria koskevan tiekartan toimeenpanoon.
5. Barentsin Euro-Arktisen alueen, Arktisen alueen ja Itämeren alueen kulttuuriyhteistyön kehittäminen ao. alueneuvostojen kulttuuritoimielinten kautta tavoitteena pohjoisen alueen kulttuurisen kumppanuuden vahvistaminen.
6. Taiteen ja kulttuurin Venäjä-yhteistyön resurssipohjan vahvistaminen.

Taiteen ja kulttuurin Venäjä-yhteistyön tavoitteena on:

1. Lisätä Suomen ja Venäjän välistä kulttuurintuntemusta ja käytännön yhteistyötä avoimen ja monipuolisen kulttuurisen vuorovaikutuksen kehittämiseksi.
2. Vahvistaa suomalaisen taiteen ja kulttuurin kilpailukykyä ja arvostusta kahdenvälisessä ja monenkeskisessä Venäjä-yhteistyössä.
3. Luoda edellytyksiä pohjoisen kulttuurisen kumppanuuden vahvistumiselle.
4. Kannustaa taiteen ja kulttuurin toimijoita Suomessa ja Venäjällä yhteistyössä hyödyntämään ja toimeenpanemaan kansainvälisiä ja Euroopan unionin ohjelmia.
5. Vahvistaa taiteen ja kulttuurin alojen hanketoimintavalmiuksia koulutuksen ja tiedotuksen avulla.
6. Edistää Suomen ja Venäjän taide- ja kulttuurialan hallintoviranomaisten keskinäistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa.
7. Edistää nuorison kulttuuri- ja taidealan yhteistyötä Suomen ja Venäjän nuorisosektorin viranomaisten välillä laadittavan yhteistyöpöytäkirjan nojalla.

3 Taiteen ja kulttuurin Venäjä-yhteistyön toimintaedellytysten parantaminen

Pitkäjänteisen ja tuloksellisen yhteistyön perusedellytysten varmistamiseksi opetusministeriö toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

- foorumi-tapahtumia järjestetään vuorovuosin Suomessa ja Venäjällä, ja tapahtumien sisällöstä ja luonteesta sovitaan venäläisen osapuolen kanssa.

3.1 Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumi-toiminnan kehittäminen

Vuoden 2004 aikana opetusministeriön toimeksianosta toteutetun suomalais-venäläisen kulttuurifoorumi-toiminnan arvioinnin perustella foorumi-toimintaa kehitetään seuraavasti:

- opetusministeriö asettaa foorumi-toimintaa johtamaan uuden työryhmän, jota johtaa kulttuuriministeri
- partneriyhteistyön tehostamiseksi ja foorumi-toiminnan sisällyttämiseksi eri alueohjelmiin käynnistetään yhteistyö ja määritellään vastuunjaot alueellisten kulttuuritoimijoiden kanssa
- päättäessään Suomi-Venäjä-Seuran valtionavustuksesta opetusministeriö tekee sen kanssa yhteistyösopimuksen ja osoittaa määrärahat foorumi-toimintaa varten
- foorumin tiedotustoimintaa kehitetään

3.2 Suomen ja Venäjän kulttuuri-sektoreiden yhteistyön kehittäminen sopimus pohjaisena

Opetusministeriön Venäjä-strategiassa on linjattu Venäjän kanssa tapahtuvan sopimukseen perustuvan yhteistyön yleiset periaatteet, joiden mukaan sopimusten tekeminen tulee aina arvioida myös ministeriön yleisten kehittämistavoitteiden kannalta.

Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä on vuonna 1992 solmittu sopimus kulttuurin, opetuksen ja tieteen alan yhteistyöstä (Sop. 100/92) ns. kulttuurivaihtosopimus. Sopimuksen toimeenpanemiseksi tarpeellisista pöytäkirjoista ja ohjelmista voidaan sopia asianomaisten viranomaisten kesken niiden toimivallan ja kummankin maan lainsäädännön mukaisesti (10 artikla). Tämä antaa mahdollisuuden tarvittaessa sopia maiden kulttuurisektoreiden välisistä yhteistyöohjelmista.

Mahdolliset Suomen ja Venäjän viranomaisten välillä solmittavat yhteistyöohjelmat ja toimeenpanoasiakirjat liitetään tämän ohjelman verkkoversion yhteyteen.

3.3 Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin kehittäminen

Opetusministeriön Venäjä-strategiassa todetaan, että Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin asemaa ja tehtäviä selkeytetään edelleen uuden valtioneuvoston asetuksen (1100/2001) mukaisesti. Instituuttia kehitetään opetusministeriön asiantuntija- ja palveluksikkönä ja painotetaan Suomessa asuvan venäläisen vähemmistön kulttuuripalvelujen tarjontaa.

Instituutin vuoden 2005 tulossopimuksessa tavoitteeksi on sovittu mm. yhteistoiminnan kehittäminen eri sidosryhmien kanssa maahanmuuttajien kielen ja kulttuurin tukemiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään yhteistyön kehittämiseen kansalaisjärjestöjen, oppilaitosten, viranomaisten ja muiden alan toimijoiden kanssa. Instituutti luo toimivat yhteydet alan muihin toimijoihin ja etsii ratkaisuja yhteistyön kehittämiseksi sekä lisää yhteisrahoitteisia hankkeita yhteistyötahojen kanssa. Monenkeskisiä hankkeita lisäämällä instituutti tähtää merkittävämpään yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen.

Jotta instituuttia voitaisiin kehittää vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön asettamiin haasteisiin, opetusministeriö selvittää ja arvioi vuosien 2005 - 2006 aikana Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin kehittämistarpeet tavoitteena monipuolisen taiteen- ja kulttuurin kansainvälisen tukiyksikön luominen.

3.4 Suomen Pietarin Instituutti

Suomen Pietari-instituutti on säätiön ylläpitämä ja Suomen ulkomailla toimivien kulttuuri-instituuttien joukkoon kuuluva joustava ja aktiivinen toimija, jonka keskeisenä toimintaympäristönä on Luoteis-Venäjän keskus, Pietarin kaupunki. Pietari on Itämeren alueen kulttuurimetropoli, johon Suomen

kulttuuritoimijoilla on historialliset suhteet. Pietari-instituutilla on edellytykset toimia uudentyypisenä sillanrakentajana sekä kahdenväliselle että monikan-salliselle kulttuuriyhteistyölle.

Opetusministeriö tukee Pietari-instituutin toimia pohjoisen kulttuurisen kumppanuuden kehittämisessä ja kannustaa sitä tekemään yhteistyötä pohjoismaisten toimijoiden ja Itämeren alueen toimijoiden kanssa.

3.5 Suomen Sukukansaohjelma

Suomen Sukukansaohjelmaa on toteutettu vuodesta 1994 lähtien, jolloin eduskunta päätti toimenpideohjelman rahoituksen sisällyttämisestä valtion budjettiin. Sukukansaohjelman yhteistyöaloja ovat opetus-, tutkimus-, museo- ja kirjastoalan yhteistyö ja yhteistyö kulttuuriperinnön ja kulttuurivaihdon puitteissa.

Opetusministeriön nimittämä selvitysmies arvioi keväällä 2005 Sukukansaohjelman toiminnallista kokonaisuutta ja saavutettuja tuloksia ohjelman eri yhteistyöaloilla sen kymmenvuotisen toimintakauden jälkeen, minkä jälkeen opetusministeriö käynnistää tarvittavat toimet ohjelman kehittämiseksi.

3.6 Suomi-Venäjä-Seura

Suomi-Venäjä-Seura on kansalaisjärjestö, joka osana toimintaansa toteuttaa opetusministeriön sille antamia kulttuurialan tehtäviä. Opetusministeriö myöntää seuralle vuotuisen toiminta-avustuksen ja harkinnanvaraista projektitukea.

Opetusministeriö on antanut vuonna 2005 Suomi-Venäjä-Seuran tehtäväksi Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumi-toiminnan käytännön järjestelyt.

Suomi-Venäjä-Seura ylläpitää kulttuurin ja kansalaistoiminnan KUKA-tietokantaa, joka suunnitellaan liitettäväksi osaksi kansallista RUSSIAinfo-portaalia. Hanketietokannan avulla seurataan maiden välisen taide- ja kulttuurialan yhteistyöhankkeiden etenemistä. Opetusministeriö tukee KUKA-tietokannan kehittämistä osana Suomi-Venäjä-Seuran

perustoimintaa.

Suomi-Venäjä-Seura on vuodesta 2005 kantanut päävastuun Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin partneritoiminnasta ja tapahtumaorganisoinnista. Seura vastaa osaltaan foorumitoiminnan kehittämistä arvioinnissa saatuja tuloksia hyödyntäen. Opetusministeriö sisällyttää vuotuisen talousarvioonsa vuodesta 2006 alkaen Suomi-Venäjä-Seuralle perusavustusmäärärahan, joka sisältää kulttuurifoorumitoiminnan menot.

3.7 Suomen lähialueyhteistyöstrategian hyödyntäminen

Valtioneuvosto on 22.4.2004 hyväksynyt vuosille 2004 - 2006 uuden Tuesta kumppanuuteen -nimisen lähialueyhteistyöstrategian. Lähialueyhteistyötä tuetaan kahdeksalla painopistealueella. Kulttuuri sisältyy välillisesti kohtaan "Koulutus ja kansalaisyhteiskunta". Se tähtää myös paikallisdemokratian ja kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseen, mitä tavoitetta kulttuurisektorin yhteistyöhankkeet useissa tapauksissa toteuttavat.

Strategiassa todetaan, että lähialueyhteistyön kehittämislunonteen mukaisesti koulutus ja muu inhimillisten resurssien kehittäminen, samoin kuin hallinnon ja lainsäädännön kehittäminen, sisällytetään läpileikkaavina toimintoina eri toimialojen ohjelmiin. Ohjelmien suunnittelussa otetaan huomioon kulttuurisektorin kannalta tärkeät tasa-arvo- ja vähemmistökykyt sekä ympäristönäkökohdat.

Uusia mahdollisuuksia lähialuestrategian tavoitteiden toteuttamiselle kulttuurin keinoin antaa siihen sisältyvä periaate, jonka mukaan sektoriministeriöiden tulisi pyrkiä yhteisiin teemaohjelmiin. Opetusministeriö kannustaa ja ohjaa taiteen ja kulttuurin toimijoita monisektoraaliseen hanketoimintaan erityisesti arts-managementin, tekijänoikeuksien, kulttuurimatkailun tuotteistuksen ja kulttuuriviennin toimialoilla. Opetusministeriö valmistelee myös vuosittain esitykset tuettaviksi hankkeiksi ulkoasianministeriölle hyödyntäen yhteistyömahdollisuudet muiden ministeriöiden kanssa.

3.8 Venäjän kielen osaamisen turvaaminen opetusministeriössä

Ministeriö ylläpitää toiminnallista yhteistyövalmiutta panostaen henkilöstönsä venäjän kielen osaamisen lisäämiseen ja tarjoaa harjoittelumahdollisuuksia venäjän kieltä opiskeleville ja venäjänkielisille korkeakouluopiskelijoille.

4 Taidetta ja kulttuuria koskevan Venäjä-yhteistyön rahoitus

Vuonna 2004 opetusministeriö myönsi veikkausvoittovaroista erilaisia Venäjä-yhteistyöhön tarkoitettuja harkinnanvaraisia avustuksia (29.90.52) ja avustuksia kansainväliseen kulttuuriyhteistyöhön tarkoitetuista varoista (29.08.25), tuki Suomi-Venäjä-Seuran, Pietari-instituutin ja Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintaa ja rahoitti Sukukansa-ohjelmaa, yhteensä noin 3,8 miljoonan euron suuruisella summalla.

Taiteen- ja kulttuurialan Venäjä-yhteistyöltä on puuttunut pitkäjänteisen yhteistyön mahdollistava ohjelma, sen toimeenpanemiseksi tarvittava rahoituspohja sekä selkeä hallinnollinen vastuunjako. Opetusministeriö tekee vuoden 2005 aikana päätökset valtionavustusten myönnössä tapahtuvien päällekkäisyyksien poistamiseksi.

Vuoden 2005 talousarviossa on varattu määräraha taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelman toimeenpanon käynnistämiseksi.

Opetusministeriö neuvottelee vuodesta 2005 alkaen Venäjän federaation kulttuuriviranomaisten kanssa maiden välisen yhteistyöohjelman vaatimasta rahoitustarpeesta ja varaa vuotuisen talousarvi-

oon Suomen rahoitusosuuden edellyttämän määrärahan sekä määrärahan opetusministeriön oman taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelman toimeenpanoa varten. Opetusministeriön alaista Venäjän ja Itä-Euroopan instituuttia kehitetään selvitysmiehen esitysten nojalla toimimaan keskeisenä valtionhallinnon kulttuurisektorin toimijana Suomen ja Venäjän välisten kulttuurisuhteiden ja eurooppalaisen monenkeskisen yhteistyön kehittämiseksi. Kehittämistyötä varten osoitetaan valtion talousarvion puitteissa tarvittavat määrärahat.

5 Seuranta

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapolitiikan osasto tarkistaa ja päivittää Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelman tavoitteet ja painopisteet tarpeen mukaan toimintaympäristön muuttuessa ja ottaa muutokset huomioon ministeriön sisäisessä tulossuunnittelussa.

Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelma julkaistaan opetusministeriön Internet-sivuilla (www.minedu.fi), sitä päivitetään ja siihen linkitetään keskeiset aineistot.

Rysslandsprogram för konst och kultur

Undervisningsministeriet

Kultur-, idrotts- och ungdomspolitiska avdelningen

2005

1 Inledning

I enlighet med statsminister Matti Vanhanens regeringsprogram fortsätter regeringen att utveckla de goda relationerna med Ryssland och påverkar aktivt innehållet i relationerna mellan EU och Ryssland. Rysslandssamarbetet är ett av undervisningsministeriets fokusområden och målen för samarbetet har skrivits in i Undervisningsministeriets strategi 2015. Som ett led i sitt strategiarbete har ministeriet utarbetat en separat Rysslandsstrategi "Finland, Ryssland och internationellt samarbete".

Undervisningsministeriet konstaterar i sin Rysslandsstrategi att de aktuella frågorna i samarbetet mellan Finland och Ryssland inom kultursektorn är att bevara kulturarvet och kulturmiljön samt verksamhet som fokuserar på utveckling av kulturindustri och kulturturism. För att främja detta skall det "för Rysslandssamarbetet beredas ett verksamhetsprogram för kultur- och konstsektorn".

En tjänstemannaarbetsgrupp vid ministeriet har på uppdrag av kulturminister Tanja Karpela och med stöd av ministeriets Rysslandsstrategi berett detta Rysslandsprogram för förvaltningsområdet för konst och kultur. Ministeriet godkände programmet den 2.8.2005.

Vid utarbetandet av Rysslandsprogrammet för konst och kultur har man beaktat behoven att utveckla det bilaterala samarbetet mellan Finland och Ryssland, ur Finlands synvinkel lagt fram förslag till utveckling av samarbetet mellan Europeiska unionen och Ryssland samt till åtgärder för att främja kulturverksamhet i de regionala samarbetsorganen i Barents euroarktiska område, det Arktiska området och Östersjöområdet i syfte att stärka det nordliga kulturpartnerskapet.

2 Tyngdpunkter och mål i Rysslands- samarbetet kring konst och kultur

*Tyngdpunkterna och målen i undervisningsministeriets
Rysslandsprogram
för konst och kultur syftar
till bättre förutsättningar för kultursamarbetet,
och programmet skall uppmuntra aktörerna
att utveckla direkta kontakter
inom en bilateral och multilateral
verksamhetsmiljö.*

Tyngdpunkterna i programmet är

1. att utveckla förutsättningarna för direkt samarbete mellan aktörerna samt samarbetsnätverk mellan dessa i syfte att skapa en högtstående konst och kultur och ett starkare medborgarsamhälle
2. utveckla det Finsk-ryska kulturforumet och förnya verksamheten med hjälp av utvärderingsresultaten från 2004
3. utvärdera och utveckla resultatförmågan i de befintliga verksamhetsformer och institutioner som är viktiga med tanke på Rysslandssamarbetet
4. tyngdpunkten i det multilaterala samarbetet är partnerskapspolitiken mellan Europeiska unionen och Ryska federationen och en aktiv påverkan när det gäller verkställandet av vägkartan för kulturen av de vägkartor för fyra gemensamma områden som godkändes vid toppmötet mellan Europeiska unionen och Ryssland den 10 maj 2005
5. via regionrådets kulturorgan utveckla kultursamarbetet i Barents euroarktiska region, Arktiska regionen och Östersjöregionen i syfte att stärka kulturpartnerskapet i den nordliga regionen
6. stärka resursbasen för Rysslandssamarbetet kring konst och kultur.

Målet med Rysslandssamarbetet kring konst och kultur är att

1. öka kulturkännedomen och det praktiska samarbetet mellan Finland och Ryssland i syfte att utveckla en öppen och mångsidig kulturell växelverkan
2. stärka den finländska konstens och kulturens konkurrenskraft och status i det bilaterala och multilaterala Rysslandssamarbetet
3. skapa förutsättningar för ett starkare nordligt kulturpartnerskap
4. sporra konst- och kulturaktörer i Finland och Ryssland att genom samarbete dra nytta av och genomföra internationella program och program inom Europeiska unionen
5. med hjälp av utbildning och information stärka färdigheterna för projektverksamhet inom konst- och kultursektorn
6. främja samarbetet och informationsutbytet mellan de finska och ryska förvaltningsmyndigheterna för konst- och kulturområdet
7. med stöd av ett samarbetsprotokoll mellan de finska och ryska myndigheterna för ungdomssektorn främja ungdomssamarbete inom konst- och kultursektorn.

3 Åtgärder för bättre verksamhetsvillkor för Rysslandssamarbetet kring konst och kultur

I syfte att säkerställa grundförutsättningarna för ett långsiktigt och framgångsrikt samarbete vidtar undervisningsministeriet följande åtgärder:

- forumevenemang ordnas turvis i Finland och Ryssland, och överenskommelser om evenemangens innehåll och karaktär träffas med den ryska parten

3.1 Utveckling av Finsk-ryska kulturforumet

Utgående från den utvärdering av den finsk-ryska kulturforumverksamheten som 2004 gjordes på uppdrag av undervisningsministeriet utvecklas forumverksamheten enligt följande:

- för ledningen av forumverksamheten tillsätter undervisningsministeriet en ny arbetsgrupp, som leds av kulturministern
- i syfte att effektivisera partnerskapssamarbetet och integrera forumverksamheten i olika regionprogram startas ett samarbete och definieras ansvarsfördelningen mellan regionala kulturaktörer
- när beslutet om statsunderstöd för Samfundet Finland-Ryssland fattas ingår ministeriet ett samarbetsavtal med samfundet och anvisar anslag för forumverksamheten
- forumets informationsverksamhet utvecklas

3.2 Avtalsbaserad utveckling av samarbetet mellan den finska och ryska kultursektorn

Undervisningsministeriets Rysslandsstrategi innehåller de allmänna principerna för det avtalsbaserade samarbetet med Ryssland. Enligt principerna skall ingående av avtal alltid bedömas också med tanke på de allmänna utvecklingsmålen.

Mellan republiken Finlands regering och Ryska federationens regering ingicks 1992 en överenskommelse om samarbete på kulturens, undervisningens och forskningens område (FördragsS nr 100/92), ett s.k. kulturutbytesavtal. I syfte att verkställa avtalet kan överenskommelser om behövliga protokoll och program träffas mellan vederbörande myndigheter i enlighet med deras befogenheter och vardera landets lagstiftning (artikel 10). Detta ger möjlighet att vid behov ingå avtal om samarbetsprogram mellan ländernas kultursektorer.

Eventuella samarbetsprogram mellan finska och ryska myndigheter samt verkställighetshandlingarna länkas till detta program i dess nätversion.

3.3 Utveckling av Institutet för Ryssland och Östeuropa

I undervisningsministeriets Rysslandsstrategi påpekas att den ställning och de uppgifter Institutet för Ryssland och Östeuropa har ytterligare skall klarläggas enligt den nya statsrådsförordningen om institutet (1100/2001). Institutet utvecklas som en sakkunnig- och serviceenhet vid undervisningsministeriet och utbudet av kulturtjänster för den ryska minoriteten i Finland betonas.

Ett mål i institutets resultatavtal för 2005 är att samarbetet mellan olika intressentgrupper utvecklas i syfte att stödja invandrarnas språk och kultur. Särskild uppmärksamhet fästs vid utvecklingen av samarbetet med medborgarorganisationer, läroinrättningar, myndigheter och andra aktörer inom området. Institutet skapar fungerade kontakter med andra aktörer och kommer med lösningar i syfte att utveckla samarbetet samt ökar de gemensamt finansierade projekten med olika samarbetsparter. Genom fler multilaterala projekt strävar institutet efter samhällelig genomslagskraft med större betydelse.

För att institutet skall kunna utvecklas för att svara mot utmaningarna i en förändrad omvärld utreder och bedömer undervisningsministeriet under 2005 - 2006 behoven att utveckla Institutet för Ryssland och Östeuropa i syfte att skapa en mångsidig internationell stödenhet för konst och kultur.

3.4 Finlands institut i S:t Petersburg

Finlands institut i S:t Petersburg drivs av en stiftelse och är en flexibel och aktiv aktör bland Finlands andra kulturinstitut utomlands. Det viktigaste verksamhetsfältet är nordvästra Rysslands centrum, S:t Petersburg. S:t Petersburg är en kulturmetropol i Östersjöområdet, som kulturaktörer i Finland har

historiska relationer till. Institutet har förutsättningar att verka som en ny brobyggare både i det bilaterala och i det multilaterala kultursamarbetet.

Undervisningsministeriet stöder S:t Petersburgs institutets funktioner i utvecklingen av det nordliga kulturpartnerskapet och uppmuntrar institutet till samarbete med andra aktörer i Norden och Östersjöområdet.

3.5 Finlands frändefolksprogram

Frändefolksprogrammet har pågått sedan 1994 då riksdagen beslutade att finansieringen av detta åtgärdsprogram tas in i statsbudgeten. Samarbetsområdena för programmet är undervisnings-, forsknings-, musei- och bibliotekssamarbete och samarbete inom ramarna för kulturarv och kulturutbyte.

Våren 2005 utvärderade en utredare tillsatt av undervisningsministeriet Frändefolksprogrammets verksamhet som helhet och de resultat som har uppnåtts inom programmets olika samarbetsområden under de tio år som verksamheten pågått. Efter detta vidtar undervisningsministeriet behövliga åtgärder för att utveckla programmet.

3.6 Samfundet Finland-Ryssland

Samfundet Finland-Ryssland är en medborgarorganisation till vars verksamhet hör att utföra de uppgifter inom kultursektorn som undervisningsministeriet tilldelar samfundet. Undervisningsministeriet beviljar samfundet ett årligt understöd för omkostnader samt projektstöd beroende på prövning.

År 2005 gav undervisningsministeriet Samfundet Finland-Ryssland i uppgift att sköta de praktiska arrangemangen kring det Finsk-ryska kulturforumet.

Samfundet Finland-Ryssland upprätthåller databasen KUKA för kultur och medborgarverksamhet. Databasen planeras bli kopplad till den nationella RUSSIAinfo-portalen. Med hjälp av denna projekt-databas görs en uppföljning av ländernas samarbetsprojekt inom konst- och kultursektorn. Undervisningsministeriet stöder utvecklingen av databasen KUKA som en del av Samfundet Finland-Rysslands

basverksamhet.

Samfundet Finland-Ryssland har sedan 2005 huvudansvaret för partnerskapsverksamheten och evenemangsarrangemangen inom det Finsk-ryska kulturforumet. Med hjälp av utvärderingsresultaten svarar samfundet för sin del för utvecklingen av forumverksamheten. Från 2006 upptar undervisningsministeriet i sin årliga budget ett anslag för basunderstöd till Samfundet Finland-Ryssland, vilket omfattar utgifterna för kulturforumet.

3.7 Tillgodogörande av Finlands strategi för närområdessamarbete

Statsrådet godkände för åren 2004-2006 den 22 april 2004 en ny strategi för Finlands närområdessamarbete, Från stöd till partnerskap. Närområdessamarbetet stöds inom åtta insatsområden. Kulturen finns indirekt med under punkten "utbildning och medborgarsamhället". Strategin syftar till att stärka lokaldemokratien och medborgarsamhället - ett mål som samarbetsprojekten inom kultursektorn i de flesta fall arbetar för.

I strategin påpekas att utbildning och annan utveckling av mänskliga resurser, liksom utveckling av förvaltning och lagstiftning, i enlighet med närområdessamarbetets utvecklande natur ingår som tvärgående aktiviteter i programmen för de olika verksamhetssektorerna. Programmen planeras med hänsyn till jämlikhets- och minoritetsfrågor - som är viktiga med tanke på kultursektorn - samt miljösynpunkter.

Strategins princip om att sektorministerierna skall sträva efter gemensamma temaprogram ger nya möjligheter att nå målen med kulturella medel. Undervisningsministeriet uppmuntrar och styr konst- och kulturaktörerna till mångsektoriell projektverksamhet, i synnerhet inom arts management, upphovsrätt, produktifiering av kulturturism samt kulturexport. Med hjälp av möjligheterna till samarbete med andra ministerier bereder undervisningsministeriet också varje år framställningar till utrikesministeriet om stödprojekt.

3.8 Säkerställande av kunskaper i ryska vid undervisningsministeriet

Ministeriet ser till den funktionella samarbetsberedskapen genom satsningar på att förbättra personalens kunskaper i ryska samt erbjuder praktikmöjligheter för studerande i ryska och ryskspråkiga högskolestuderande.

4 Finansiering av Rysslandssamarbetet kring konst och kultur

År 2004 beviljade undervisningsministeriet för Rysslandssamarbetet tippningsvinstmedel (moment 29.90.52) i olika understöd beroende av prövning och medel för internationellt kulturellt samarbete (moment 29.08.25) i understöd samt stödde verksamheten i Samfundet Finland-Ryssland, S:t Petersburgsinstitutet och Institutet för Ryssland och Östeuropa och finansierade Frändefolksprogrammet, sammanlagt till en summa på cirka 3,8 miljoner euro.

Rysslandssamarbetet inom konst- och kultursektorn har saknat dels ett program som skulle möjliggöra ett långsiktigt samarbete, dels en finansieringsbas för genomförandet av programmet samt en tydlig ansvarsfördelning inom förvaltningen. Undervisningsministeriet fattade 2005 beslut som skall undanröja överlappningarna i beviljandet av statsunderstöd.

Budgeten för 2005 upptar ett anslag för att sätta igång genomförandet av Rysslandsprogrammet för konst och kultur.

Undervisningsministeriet underhandlar från 2005 med kulturmyndigheterna i Ryska federationen om finansieringsbehovet för samarbetsprogrammet mellan länderna och reserverar i årsbudgeten det anslag som behövs för Finlands finansieringsandel samt ett anslag för genomförandet av ministeriets eget Rysslandsprogram för konst och kultur. Institutet för Ryssland och Östeuropa, som sorterar under undervisningsministeriet, utvecklas utifrån utredarens förslag så att det fungerar som en central aktör inom statsförvaltningens kultursektor i syfte att utveckla kulturrelationerna mellan Finland och Ryssland och det europeiska multilaterala samarbetet. Behövliga anslag för utvecklingsarbetet anvisas inom ramarna för statsbudgeten.

5 Uppföljning

Kultur-, idrotts- och ungdomspolitiska avdelningen ser när omvärlden förändras vid behov över och uppdaterar målen och fokuseringarna i Rysslandsprogrammet för konst och kultur och beaktar förändringarna i ministeriets interna ekonomiplanering.

Finska undervisningsministeriets Rysslandsprogram för konst och kultur publiceras på undervisningsministeriets webbsidor (www.minedu.fi), uppdateras och förses med länkar till centrala material.

Программа сотрудничества с Россией в области искусства и культуры

Министерство образования Финляндии
Департамент по делам культуры, спорта и молодежной политики
2005

1 Введение

В правительственной программе Премьер-министра Матти Ванханен указывается, что правительство Финляндии и в дальнейшем будет продолжать развитие хороших взаимоотношений с Россией и активно влиять на сущность взаимоотношений России с Европейским Союзом. Для Министерства образования Финляндии сотрудничество с Россией представляет одно из приоритетных направлений, цели и задачи которого записаны в стратегическом плане действий Министерства образования сроком до 2015 года. В рамках этой стратегии Министерство образования Финляндии разработало отдельную стратегическую программу сотрудничества с Россией под названием “Финляндия, Россия и международное сотрудничество”.

В данной программе Министерство образования отмечает, что в области культуры актуальными вопросами сотрудничества между Финляндией и Россией являются вопросы сохранения культурного наследия и сохранения культурной среды, а также развитие культурной индустрии и туризма. В связи с намеченными целями сотрудничества необходимо разработать отдельную программу сотрудничества в области культуры и искусства.

По поручению Министра культуры Тая Карпела, рабочая группа Министерства образования Финляндии на основе стратегического плана сотрудничества с Россией подготовила отдельную “Программу сотрудничества с Россией в области искусства и культуры”. 2.8.2005 Министерство образования Финляндии одобрило программу.

При подготовке “Программы сотрудничества с Россией в области искусства и культуры” были приняты во внимание необходимость развития двустороннего сотрудничества между Финляндией и Россией. В программе выдвинутые Финляндией предложения направлены на развитие сотрудничества с Европейским Союзом и Россией, а также на улучшение деятельности региональных органов сотрудничества Баренцева Евро-Арктического и Арктического регионов, включая регион Балтийского моря, с целью укрепления Северного культурного партнёрства.

2 Основные направления и цели сотрудничества с Россией в области искусства и культуры

*Основные направления и цели
“Программы сотрудничества с Россией
в области искусства и культуры” заключаются в том,
чтобы улучшить предпосылки культурного сотрудничества,
что послужит толчком к созданию прямых контактов
между деятелями искусства и культуры
как на двустороннем,
так и на многостороннем уровнях сотрудничества.*

Основные направления программы:

1. Развитие предпосылок и сетей прямого сотрудничества между деятелями искусства и культуры с целью поддержания высокого уровня развития искусства и культуры, а также с целью укрепления гражданского общества.
2. Развитие и обновление деятельности Российско-Финляндского культурного форума на основе подготовленных в 2004 году результатов комплексного обследования.
3. Оценка и развитие результативности существующих форм сотрудничества и деятельности институтов, имеющих важное значение с точки зрения сотрудничества с Россией.
4. Главным направлением многостороннего сотрудничества является политика партнерства ЕС-России, а также осуществление “дорожной карты” культуры, относящейся к четырем пространствам сотрудничества ЕС и России, принятым на Саммите в Москве 10.5.2005.
5. Развитие культурного сотрудничества Баренцева Евро-Арктического и Арктического регионов, включая регион Балтийского моря, посредством привлечения к сотрудничеству региональных органов и советов культуры с целью укрепления Северного культурного партнёрства.
6. Укрепление материальных и нематериальных ресурсов сотрудничества с Россией в области искусства и культуры.

Целями сотрудничества с Россией в области искусства и культуры являются:

1. Повышение заинтересованности стран во взаимном познании своих культур, с целью развития конкретного сотрудничества и многостороннего культурного взаимодействия.
2. Повышение конкурентоспособности и значения финского искусства и культуры на двустороннем и многостороннем уровнях сотрудничества с Россией.
3. Создание предпосылок для укрепления Северного культурного партнерства.
4. Побуждение деятелей культуры и искусства обеих стран к использованию возможностей совместного сотрудничества при осуществлении международных программ и программ Евросоюза.
5. Улучшение готовности к созданию проектов в области искусства и культуры посредством обучения и информирования.
6. Содействие сотрудничеству и улучшению обмена информацией между административными органами управления обеих стран в области искусства и культуры.
7. Содействие сотрудничеству стран в области молодежной культуры и искусства, на основе протоколов сотрудничества между представителями молодежных органов Финляндии и России.

3 Улучшение предпосылок сотрудничества с Россией в области искусства и культуры

Для создания предпосылок долговременного и результативного сотрудничества Министерство образования Финляндии предпримет следующие действия:

3.1 Развитие деятельности Российско-Финляндского культурного форума

На основе комплексного обследования, проведенного в 2004 году по поручению Министерства образования Финляндии, деятельность Российско-Финляндского культурного форума будет развиваться следующим образом:

- Министерство образования назначит новую рабочую группу под руководством Министра культуры.
- Деятельность форума будет учитываться в различных региональных программах и с целью активизации партнерского сотрудничества будет произведено распределение обязанностей между региональными деятелями культуры.
- По мере принятия решения об оказании

государственной поддержки Обществу “Финляндия-Россия”, Министерство образования заключит с Обществом договор о сотрудничестве и выделит Обществу определенные средства на организацию деятельности культурного форума.

- Развитие коммуникативной и информационной службы форума
- Ежегодные мероприятия Российско-Финляндского культурного форума будут проводиться поочередно в одной из стран-участников форума. Содержания мероприятий форума будут разрабатываться совместно с российской стороной.

3.2 Развитие договорного сотрудничества между различными секторами культуры Финляндии и России

Министерство образования в своем стратегическом плане сотрудничества с Россией выделяет общие принципы сотрудничества с Россией, проводящегося на договорной основе. Согласно данным принципам сотрудничества,

заключение договоров и соглашений должно всегда происходить с учетом позиции Министерства образования и его общих принципов развития.

В 1992 году между Правительством Финляндской Республики и Правительством Российской Федерации было заключено “Соглашение о сотрудничестве в области культуры, образования и научно-исследовательской деятельности” (соглашение 100/1992), так называемое “Соглашение о культурном обмене”. С целью осуществления настоящего соглашения, между соответствующими государственными учреждениями могут быть заключены протоколы и приняты программы, входящие в рамки компетенции этих учреждений и соответствующие законодательству каждой страны (статья 10). Это дает возможность создания, при необходимости, программы совместного сотрудничества на уровне взаимодействия и сотрудничества различных секторов культуры.

Возможные программы сотрудничества и другие документы по осуществлению этих программ, составленные между соответствующими государственными учреждениями Финляндии и России, прилагаются к электронной версии настоящей программы.

3.3 Развитие Института России и Восточной Европы

В стратегическом плане сотрудничества Министерства образования с Россией отмечается, что “Статус и функции Института России и Восточной Европы будут учтены в соответствии с новым постановлением (1100/2001) Государственного Совета”. Институт будет развиваться как подчиненная Министерству образования организация экспертов-специалистов, главной задачей которой является предоставление услуг в области культуры для русскоязычного меньшинства, проживающего в Финляндии.

Институт России и Восточной Европы в рабочем плане Института на 2005 год выделяет намеченные цели деятельности, одной из кото-

рых является развитие совместной деятельности с различными общественными группами и объединениями с целью поддержания языка и культуры иммиграционного населения. Особое внимание уделяется развитию совместной деятельности с общественными организациями, учебными заведениями, с представителями органов властей и другими деятелями. Институт создает непосредственные связи и контакты с представителями различных сфер деятельности, рассматривает возможности создания сотрудничества, а также вносит дополнительный вклад в привлечение и создание общих проектов, финансируемых совместно с участниками сотрудничества. Повышая многочисленность создания разносторонних проектов, Институт тем самым стремится значительно повысить свое влияние в обществе.

В связи с быстроразвивающейся обстановкой современной жизни, Институт должен отвечать требованиям современного общества. С целью развития Института, Министерство образования проведет исследование обстановки в течение периода 2005 - 2006, определяя необходимости развития Института России и Восточной Европы, что является стремлением к созданию опоры для многогранного международного сотрудничества в области искусства и культуры.

3.4 Институт Финляндии в Санкт-Петербурге

Институт Финляндии в Санкт-Петербурге, существующий за счет фондового финансирования, принадлежит к числу институтов культуры Финляндии, действующих за рубежом. Институт Финляндии в Санкт-Петербурге является активным деятелем, в сферу деятельности которого входят Северо-Запад России и Санкт-Петербург. Санкт-Петербург представляет культурную метрополию, которая имеет исторические связи с деятелями культуры и искусства Финляндии. Институт Финляндии в Санкт-Петербурге обладает необходимыми данными, по которым он может стать создателем

соединительного моста нового типа на пути к двустороннему и многонациональному культурному сотрудничеству.

Министерство образования поддерживает деятельность Института Финляндии в Санкт-Петербурге с целью развития Северного культурного партнерства и содействует его сотрудничеству с деятелями Северных стран и региона Балтийского моря.

3.5 Финляндская программа поддержки культур финно-угорских народов России

Осуществление программы по поддержанию финно-угорских народов и культур России производится Финляндией с 1994 года. Именно тогда парламент принял решение о выделении для программы финансовых средств из государственного бюджета страны. Сферами сотрудничества программы по поддержанию финно-угорских народов являются образование и научно-исследовательская деятельность, сотрудничество в области музейного и библиотечного дела, а также сотрудничество в рамках культурного наследия и обмена.

Посредством независимых экспертов Министерство образования Финляндии после десятилетнего периода действия программы произвело весной 2005 года полную оценку результатов деятельности финно-угорской программы в различных областях сотрудничества. В результате проведенного исследования Министерство образования планирует предпринять соответствующие действия по развитию программы.

3.6 Общество “Финляндия-Россия”

Общество “Финляндия-Россия” является общественной организацией, которая в рамках своей деятельности выполняет также поручения от Министерства образования. Министерство

образования выделяет обществу ежегодные дотации и по своему усмотрению оказывает проектам финансовую поддержку.

В 2005 году Министерство образования Финляндии поручило Обществу “Финляндия-Россия” заниматься организационными вопросами проведения Российско-Финляндского культурного форума.

К деятельности Общества также относится содержание и обслуживание базы данных “КУКА”, в которой содержатся данные о культурно-общественной деятельности Финляндии и России. Планируется, что в будущем база данных “КУКА” будет присоединена к национальному portalу “RUSSIAinfo”. С помощью сведений о проектах, содержащихся в базе данных, ведется постоянное наблюдение за осуществлением между странами проектов совместного сотрудничества в области искусства и культуры. Министерство образования оказывает различную поддержку Обществу по развитию базы данных, которая является частью основной деятельности Общества.

С 2005 года Общество “Финляндия-Россия” несет главную ответственность за партнерскую деятельность и организацию культурного форума. Общество частично отвечает также за развитие деятельности форума, используя результаты комплексного обследования форума. Начиная с 2006 года, основные денежные ассигнования, выделяемые Обществу на расходы, связанные с организацией культурного форума, будут занесены в годовой бюджет Министерства образования.

3.7 Использование стратегии сотрудничества Финляндии с сопредельными регионами

Государственный совет Финляндии 22.4.2004 принял на период 2004-2006 новую стратегию сотрудничества под названием “От поддержки к партнерству”. Поддержка сотрудничества с сопредельными регионами осуществляется по восьми основным направлениям. “Образование

и гражданское общество” - одно из направлений, к которому культура имеет косвенное отношение. Основным стремлением стратегии сотрудничества является укрепление местной демократии и принципов гражданского общества. И именно проекты сотрудничества в различных секторах культуры оказывают влияние на осуществление демократических принципов.

В стратегии сотрудничества Финляндии с сопредельными регионами отмечается, что по мере развития сопредельного сотрудничества, будут также развиваться и другие сферы жизнедеятельности, такие как, например, образование, человеческие ресурсы, а также произойдет развитие управления и законодательства, что составляет основное содержание деятельности различных программ. При разработке программ, во внимание будут приниматься такие вопросы, которые имеют важное значение с точки зрения культуры, т.е. вопросы равноправия и меньшинств, включая также вопросы окружающей среды.

Новая стратегия сотрудничества Финляндии с сопредельными регионами включает в себя принцип, согласно которому отраслевым министерствам Финляндии следовало бы в будущем стремиться к совместным тематическим программам, которые предоставят новые возможности достижения целей и задач сопредельного сотрудничества средствами культурной деятельности.

Министерство образования будет оказывать поддержку деятелям искусства и культуры в многосекторной проектной деятельности, особенно в области авторских прав и arts management, а также в областях культурного туризма и культурного экспорта. Одновременно Министерство образования будет ежегодно подготавливать для Министерства иностранных дел список финансируемых проектов, тем самым расширяя свои возможности сотрудничества также и с другими министерствами.

3.8 Поддержка уровня владения русским языком сотрудников Министерства

Министерство образования Финляндии, активно поддерживая свою постоянную готовность к сотрудничеству, уделяет огромное внимание совершенствованию и уровню владения русским языком среди своих сотрудников. Для студентов ВУЗов и изучающих русский язык в Министерстве образования предоставляются возможности для прохождения практики.

4 Финансирование сотрудничества с Россией в области искусства и культуры

В 2004 году из игровых и лотерейных фондов (Veikkausvoittovarat) Министерством образования Финляндии были выделены различные субсидии (29.90.52) на сотрудничество с Россией и субсидии из специальных фондов (29.08.25), предназначенные для международного культурного сотрудничества. А также Министерство оказало финансовую поддержку Обществу “Россия-Финляндия”, Институту Финляндии в Санкт-Петербурге, Институту России и Восточной Европы и оказало финансирование программе поддержки культур финно-угорских народов России. Общая сумма субсидий, выделенных Министерством образования, составила примерно 3,8 миллионов евро.

До настоящего времени ситуация сотрудничества с Россией в области искусства и культуры была иной. Между сторонами не существовало долговременной программы сотрудничества. Для осуществления программы не было создано финансовой основы, а также не существовало четкого распределения административных обязанностей. Министерство образования в течение 2005 года примет ряд решений, которые помогут избежать определённых накладок при распределении государственных дотаций.

В бюджете 2005 года выделены определённые ассигнования на осуществление

программы в области искусства и культуры с Россией.

Министерство образования Финляндии в начале 2005 года проведет ряд переговоров с представителями административных органов культуры Российской Федерации, с целью определения спроса на финансирование, необходимого для осуществления программы сотрудничества между странами, и заложит в годовом бюджете определенную сумму ассигнований, выделяемую финской стороной. Таким же образом Министерство образования выделит определенное ассигнование на осуществление “Программы сотрудничества с Россией в области искусства и культуры”. Министерство образования продолжит развитие Института России и Восточной Европы, в качестве своей специализированной организации. С помощью независимых экспертов Министерство образования проведет исследование, которое поможет организации стать важным деятелем культуры на государственном уровне, имеющим огромное значение в развитии культурных связей между Финляндией и Россией и в развитии многостороннего европейского сотрудничества.

Для этого из источников государственного бюджета будут выделены необходимые ассигнования.

5 Наблюдения по осуществлению программы

Департамент по делам культуры, спорта и молодежной политики по мере необходимости будет обновлять цели и задачи “Программы сотрудничества с Россией в области искусства и культуры”, учитывая происходящие изменения в стратегических и внутренних планах Министерства образования.

“Программа сотрудничества с Россией в области искусства и культуры” будет опубликована на страницах Интернета (www.minedu.fi). Постоянно обновляемая программа сотрудничества Министерства образования Финляндии с Россией в области искусства и культуры будет оснащена в Интернете различными материалами и ссылками.

Russia programme in art and culture

Ministry of Education

Department for Cultural, Sport and Youth Policy

2005

1 Introduction

In accordance with its Programme, Prime Minister Vanhanen's Government will continue to develop good relations between Finland and the Russian Federation and actively influence the content of EU-Russia relations. Cooperation with Russia is one of the priorities for the Ministry of Education, which has recorded relevant objectives in its Strategy 2015. Within the scope of the strategy, the Ministry has devised a separate Russia strategy "Finland, Russia and International Cooperation".

According to its strategy, a topical task for the Ministry of Education in the field of culture is to take action geared to preserve cultural heritage and to maintain cultural environment as well as cultural industry and to develop cultural tourism. To this end, the Ministry must prepare an "action programme for culture and art in Russia cooperation".

As assigned by Minister of Culture Tanja Karpela, a taskforce of officials prepared this Russia Programme in Art and Culture based on the Ministry's Russia strategy; the Programme was adopted by the Ministry of Education on 2.8.2005.

The Russia Programme in Art and Culture takes account of the development needs in bilateral Finnish-Russian cooperation and puts forward proposals from the Finnish viewpoint for developing cooperation between the European Union and Russia and promoting cultural activities within the Barents Euro-Arctic Region, the Arctic Region and the Baltic Sea Region with a view to strengthening the Northern cultural partnership.

2 Priorities and objectives in art and cultural cooperation with Russia

*The priorities and objectives
for art and culture
in the Russia Programme
focus on creating
favourable conditions for cultural cooperation
and encouraging cultural actors
to develop direct interaction
in the bilateral and multilateral contexts.*

The priorities are to:

1. Enhance conditions for direct cooperation between cultural actors and to develop cooperation networks with a view to a high quality of art and culture and a strong civil society;
2. Develop and renew the Finnish-Russian Cultural Forum activities, drawing on the results of the review made in 2004;
3. Assess and develop the performance of existing actions and institutions relevant to Russia cooperation;
4. Promote EU-Russia partnership policy, which is a priority in multilateral cooperation and to actively influence the implementation of cultural road maps related to the road maps of four common spaces, which were accepted by the European Union and Russian Federation in the Moscow Summit in 10.5.2005.
5. Develop cultural cooperation within the Barents Euro-Arctic Region, the Arctic Region and the Baltic Sea Region through their cultural organs with a view to strengthening Northern cultural partnership;
6. Strengthen the financial base in art and cultural cooperation with Russia.

The aim of the cooperation with Russia in Art and Culture is to:

1. Increase knowledge of the other country's culture and promote practical cooperation between Finland and Russia with a view to open and varied cultural interaction;
2. Enhance the competitiveness and appreciation of Finnish art and culture in bilateral and multilateral cooperation with Russia;
3. Create favourable conditions for consolidating the Northern cultural partnership;
4. Encourage art and cultural actors in Finland and in Russia to cooperate in utilising and implementing bilateral and European Union programmes;
5. Enhance preparedness for art and cultural projects through education and information;
6. Promote cooperation and exchange of information between Finnish and Russian art and cultural administrators;
7. Promote cooperation in youth culture and arts by means of a cooperation protocol signed between the authorities of youth sector of Finland and Russia.

3 Enhancing of favourable conditions for art and cultural cooperation with Russia

With the aim of ensuring favourable basic conditions for efficacious long-term cooperation, the Ministry of Education will implement the following measures:

3.1 Development of Finnish-Russian Cultural Forum activities

Based on a review of the Finnish-Russian Cultural Forum activities carried out during 2004, the Forum activities will be developed as follows:

- The Ministry of Education appoints a new committee under the chairmanship of the Minister of Culture to direct the Cultural Forum activities.
- Measures will be taken to launch cooperation and determine the division of responsibilities with regional cultural actors in order to step up partnerships and include Forum activities in different regional programmes.
- Upon deciding on the state subsidy for the Finland-Russia Society, the Ministry of Education will conclude a cooperation agreement with the Society and allocate an appropriation for the Forum activities.

- Information and communication service of the Forum will be developed.
- The Cultural Forum will be annually held by turns in Finland and Russia, and the content and nature of the events will be agreed with the Russian side.

3.2 Contractual development of cooperation between the Finnish and Russian cultural sectors

The Ministry of Education's Russia Strategy outlines the general principles underpinning contractual cooperation with Russia, according to which the agreements must always be assessed in terms of the Ministry's overall development objectives.

In 1992 the Finnish Government and the Russian Federation Government concluded an agreement on cooperation in the fields of culture, education and research (100/92), also known as the cultural exchange agreement. The protocols and programmes needed to implement the agreement can be agreed by the relevant authorities according to their competence and the legislation of each

country (Article 10). This makes it possible to agree on cultural cooperation programmes between the cultural sectors of the countries according to need.

Possible cooperation programmes and implementation protocols to be concluded between the Finnish and Russian authorities will be attached to the web version of this programme

3.3 Development of the Finnish Institute for Russian and East European Studies

The Ministry of Education's Russia Strategy notes that the status and tasks of the Finnish Institute for Russian and East European Studies will be further clarified according to the new Government Decree on the Institute for Russian and East European Studies (1100/2001). The Institute will be developed as the Ministry's expert and service unit, with emphasis on the supply of cultural services to the Russian minority in Finland.

One of the objectives agreed in the 2005 performance agreement between the Ministry and the Institute was to develop collaboration with different interest groups in support of immigrants' language and culture. Special attention will be paid to developing cooperation with non-governmental organisations, educational institutions, authorities and other cultural actors. The Institute will create operative contacts with other cultural actors, seek to develop this cooperation and increase the number of co-financed projects with its partners. The purpose of increasing the number of multilateral projects is to enhance the Institute's social impact.

To be able to develop the Institute in response to the challenges of the changing operational environment, the Ministry of Education will review its development needs during 2005 - 2006 with the aim of creating a versatile international support unit for art and culture.

3.4 Finnish Institute at St Petersburg

The Finnish Institute at St Petersburg, which is one of the Finnish cultural institutes abroad run by a foundation, is an active operator in the cultural field. The St Petersburg Institute primarily operates in the City of St Petersburg, which is the major centre in North-western Russia and a cultural metropolis in the Baltic Sea Region and with which Finnish cultural actors have long-standing relations. The Institute has the facilities to operate as a new kind of a bridge-builder in both bilateral and multilateral cultural cooperation.

The Ministry of Education supports the activities of the St Petersburg Institute in developing the Northern cultural partnership and encourages it to cooperate with Nordic and Baltic Sea actors.

3.5 Kindred Nations Programme

Finland has implemented a Kindred Nations Programme since 1994, when Parliament decided to grant financing for the programme in the state budget. The Kindred Nations Programme provides for cooperation in the fields of education, research, museums, libraries and cultural heritage and for cultural exchanges.

In the spring of 2005, a one-person committee appointed by the Ministry of Education assessed the operations and performance of the Kindred Nations Programme in its different cooperation fields during the decade of operation. Based on the findings, the Ministry will launch the action needed to further develop the programme.

3.6 Finland-Russia Society

The Finland-Russia Society is a non-governmental organisation which executes tasks assigned to it by the Ministry of Education, as part of its operations. The Ministry grants an annual subsidy for operations and a discretionary project subsidy to the Society.

In 2005, the Ministry of Education assigned the practical arrangements of the Finnish-Russian Cultural Forum to the Finland-Russia Society.

The Finland-Russia Society maintains a database called KUKA on cultural and civic activities, which will be included in the RUSSIAinfo portal. The database makes it possible to monitor joint art and cultural projects. The Ministry of Education supports the development of the KUKA database as part of the basic activities of the Finland-Russia Society.

From 2005 onwards the Finland-Russia Society will bear the main responsibility for arranging partnership activities and events within the Finnish-Russian Cultural Forum. The Society is responsible for further developing the Forum activities based on the findings of the 2004 review. Beginning from 2006 the Ministry of Education will include an appropriation in its annual budget for a basic subsidy for the Finland-Russia Society, including the funding of the Cultural Forum.

3.7 Utilisation of Finland's strategy for neighbouring area cooperation

On 22 April 2004 the Government adopted a new cross-border cooperation strategy called "From support to partnership". Accepted for the period of 2004-2006, Neighbouring area cooperation will be supported in eight priority areas. Culture is indirectly included in the priority area "Education and civil society". The aim of this entity is also to consolidate local democracy, as well as civil society in general, which is an aim in many cultural sector projects.

According to the Strategy, neighbouring area cooperation is development-oriented in nature, education and other human resource development, together with the development of administration and legislation, will be integrated into programmes undertaken in different fields. In the planning of the programmes, account will be taken of questions relating to equality, minorities and the environment, which are central to cultural projects.

New opportunities for implementing the objectives of the neighbouring area cooperation strategy by cultural means are also offered by the principle according to which the sectoral ministries should seek to devise joint thematic programmes. The Ministry of Education encourages and steers art and cultural actors towards multicultural projects, especially in the fields of arts-management, intellectual property rights, product development in cultural tourism, and cultural exports. The Ministry annually submits a proposal for projects to be supported to the Ministry for Foreign Affairs, utilising cooperation opportunities with other ministries.

3.8 Proficiency in Russian at the Ministry of Education

The Ministry of Education will maintain its preparedness for cooperation by improving its personnel's proficiency in Russian and offering trainee places to students studying Russian and students whose native language is Russian.

4 Funding of art and cultural cooperation with Russia

In 2004 the Ministry of Education granted a total of 3.8 million euros in the form of various discretionary subsidies for Russia cooperation from the Lottery and Pools Funds (29.90.52) and subsidies from the appropriation for international cultural cooperation (29.08.25), and also supported the operations of the Finland-Russia Society, the Finnish Institute at St Petersburg and the Institute for Russian and East European Studies, and financing for the Kindred National Programme.

Art and cultural cooperation with Russia has lacked a programme providing for long-term activities, the financing base needed to implement it and a clear division of administrative duties. The Ministry of Education will take decisions during 2005 for eliminating overlapping in subsidy decision making.

The 2005 budget includes an appropriation for launching the Russia Programme in Art and Culture.

From 2005 onwards the Ministry of Education will negotiate with Russian Federation cultural authorities about the financing needed for the programme and will reserve an appropriation for the Finnish contribution and an appropriation for the implementation of the Ministry's own Russia

Programme in its annual budget. The Institute for Russian and East European Studies, which is subordinate to the Ministry, will be developed according to the proposals of the one-person committee as a major cultural actor with a view to improving Finnish-Russian cultural relations and European multilateral cooperation. The resources needed for this development will be allocated in the state budget.

5 Monitoring

The Department for Cultural, Sport and Youth Policy of the Ministry of Education will review and update the objectives and priorities of the Russia Programme in Art and Culture in response to changes in the operational environment, as needed, and take the changes into account in the Ministry's internal planning.

The Russia Programme in Art and Culture will be published on the Ministry of Education web site (www.minedu.fi); it will be updated and provided with links to important data.

Opetusministeriön julkaisuja -sarjassa vuonna 2005 ilmestyneet

- 1 Kohti tutkimuslähtöisen yrityksen määritelmää
- 2 Opetusministeriön tulossuunnitelma 2005
- 3 ESR-hankeet alueellisen osaamisen kehittämisessä – vaikutukset Satakunnan, Päijät-Hämeen ja Keski-Suomen maakunnissa. Väliraportti II
- 4 Toiminta- ja taloussuunnitelma 2006-2009
- 5 Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin arviointi
- 6 Esteetön opiskelu yliopistoissa
- 7 Perustietoja ammattikorkeakoulusta
- 8 Audiovisuaalisen politiikan linjat
- 9* Staying Power to Finnish Cultural Exports –The Cultural Exportation Project of the Ministry of Education, the Ministry for Foreign Affairs and the Ministry of Trade and Industry
- 10 Opetusministeriön toimintakertomus 2004
- 11 Audiovisuaalisen alan verkko- ja virtuaalipalveluiden kartoitus 2004-2005
- 12 Yliopistot 2004
- 13 Universities 2004
- 14 Universiteten 2004
- 15 Koulutus ja kulttuuri 2004, Opetusministeriön vuosikatsaus
- 16 Tutkimus väestön liikuntakyvyn, liikuntahalun ja liikuntataitojen edistäjänä. Liikuntatutkimuksen suunta vuoteen 2010
- 17 Utbildning och kultur 2004, Undervisningsministeriets årsöversikt
- 18 Education and Culture 2004, Ministry of Education Annual Report
- 20 Aikuiskoulutuksen vuosikirja; Tilastotietoja aikuisten opiskelusta 2003
- 21 Tohtorit, tiedepolitiikka ja työmarkkinat; Tutkijankoulutus Suomessa 1950-luvulta tutkijakoulujen aikaan
- 22 Koe-eläintoiminnan yhteistyöryhmä (KYTÖ); Toimintakertomus 2001-2004
- 23 Ammattikorkeakoulut 2004; Taulukoita AMKOTA-tietokannasta Yrkeshögskolorna 2004; Tabeller ur AMKOTA-databasen
- 24 Liikuntatoimi tilastojen valossa. Perustilastot vuodelta 2003
- 26 Yliopistotilastot; Taulukoita KOTA-tietokannasta
- 27 Universitetsstatistik 2004; Tabeller ur KOTA-databasen 2004

* Ei painettu, vain verkossa

Julkaisut sähköisenä osoitteessa www.minedu.fi/julkaisut

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Opetusministeriön taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelman päivitetty verkkoversio on opetusministeriön verkkosivuilla osoitteessa www.minedu.fi

Den uppdaterade nätversionen av finska undervisningsministeriets Rysslandsprogram för konst och kultur finns på ministeriets webbsidor, www.minedu.fi

Обновлённая версия “Программы сотрудничества с Россией в области искусства и культуры” опубликована на страницах Министерства образования Финляндии по адресу: www.minedu.fi

The updated online version of the Russia programme in art and culture is available on the website of the Ministry of Education of Finland at www.minedu.fi

ISBN 952-442-949-7 (nid.)

ISBN 952-442-950-0 (PDF)

ISSN 1458-8110

